

СУЧАСНА СИСТЕМА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

УДК 341: 316.774: 070.13

ТЕОРЕТИЧНІ І ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ІНФОРМАЦІЇ

Забара І. М.

Кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного права Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Анотація. Серед правових категорій, що використовуються для характеристики міжнародних інформаційних відносин, виділяється і займає особливе місце міжнародно-правовий режим інформації. Необхідність його встановлення викликана потребою врахування та забезпечення інтересів суб'єктів міжнародного права в питаннях використання інформації в міжнародних відносинах.

Правовий режим інформації складається з кількох складових: суб'єктів правового режиму, об'єкту правового регулювання, комплексу способів правового регулювання і засобів юридичного впливу та цільового призначення.

Суб'єктами міжнародно-правового режиму інформації виступають суб'єкти міжнародного права – держави і міжнародні організації. Вони здійснюють усі види інформаційної діяльності, що необхідні для їх функціонування і безпосередньо зацікавлені як у поширенні інформації, так і у обмеженні поширення інформації певного змісту. Об'єктом правового регулювання, щодо якого встановлюються різні види міжнародно-правового режиму, є інформація. Комплекс способів міжнародно-правового регулювання становить основний елемент правового режиму, до складу якого відносять заборону, дозвіл і припис. Зазначені способи застосовуються для встановлення і підтримання міжнародно-правового режиму інформації і закріплюються в правових нормах. Використання способів міжнародно-правового регулювання (дозволу, заборони і припису) може відбуватися у кількох випадках, які полягають у визначенні як міри доступності до певної інформації, так і у визначеності міри можливого поширення певної інформації. Цільове призначення міжнародно-правового режиму інформації полягає в упорядкуванні використання інформації у міжнародних відносинах.

Формами міжнародно-правового режиму інформації є: доступ до інформації та поширення інформації. В такому складі, на думку автора, міжнародно-правовий режим інформації найбільше відповідає потребам суб'єктів міжнародного права при здійсненні ними спеціальних видів міжнародної інформаційної діяльності.

Ключові слова: інформація, міжнародні інформаційні відносини, міжнародно-правове регулювання, міжнародно-правовий режим, види режиму, доступ до інформації, поширення інформації, міжнародно-правове регулювання.

Постановка проблеми. Об'єктивною реальністю сучасного часу стало те, що розвиток міжнародних інформаційних відносин почав набагато випереджати їх міжнародно-правове регулювання. За цих умов поява нових відносин, їх ускладнення і трансформація викликають необхідність дослідження нових умов, категорій і понять.

Серед правових категорій, що використовуються для характеристики міжнародних інформаційних відносин, виділяється і займає особливе місце міжнародно-правовий режим

інформації. Необхідність його встановлення викликана потребою врахування та забезпечення інтересів суб'єктів міжнародного права в питаннях використання інформації в міжнародних відносинах.

В умовах розвитку глобального інформаційного суспільства, коли підвищується роль інформації, її міжнародно-правовий режим, разом із потребами і інтересами суб'єктів міжнародного права, теж зазнає змін. Як один з базових інститутів науки міжнародного інформаційного права, він потребує свого дослідження, враховуючи на те, що в умовах глобального інформаційного суспільства питання доступу до інформації та можливості її безперешкодного поширення набувають значної ваги і здатні суттєвим чином впливати на усі види міжнародної інформаційної діяльності.

Незважаючи на тривале становлення і розвиток, що пояснюється різницею у концептуальних підходах провідних держав світу до питань місця, змісту і ролі інформації у міжнародних відносинах, міжнародно-правовий режим інформації залишається цікавим як з теоретичної, так і практичної сторін.

Мета статті – дослідження поняття та сутності міжнародно-правового режиму інформації.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сучасні доктринальні дослідження міжнародно-правового режиму інформації, не будучи численними, визначають його окремі аспекти. Зазвичай, вони спираються на досягнення загальної теорії міжнародного права. Роботи В. М. Корецького, Г. І. Тункина, І. І. Лукашука, В. Г. Буткевича, В. А. Василенка, А. С. Гавердовського, Ю. М. Колосова, П. М. Куриса, Ю. А. Решетова, Ю. М. Рібакова, Н. А. Ушакова, Д. І. Фельдмана, С. В. Черниченка заклали його теоретичні основи і знайшли подальший розвиток в працях О. В. Собакиної, І. І. Мисика, О. В. Ермишиної, О. Г. Днепровського, Ю. М. Батурина, І. Л. Бачило, О. А. Городова, Л. К. Терещенко та інших. Варто відмітити і те, що низка положень щодо міжнародно-правового режиму інформації носить дискусійний характер. В першу чергу це стосується його змісту, складових, використання у відносинах суб'єктів міжнародного права, впливу на міжнародно-правове регулювання спеціальних видів інформаційної діяльності. У зв'язку з цим постає необхідність у його дослідженні.

Основні результати дослідження. Міжнародно-правовий режим інформації, на нашу думку, можна визначити як комплекс способів міжнародно-правового регулювання, що встановлюється і спільно здійснюється суб'єктами міжнародного права щодо інформації при здійсненні ними окремих видів міжнародної інформаційної діяльності (збору, обміну, надання, поширення, зберігання інформації).

З огляду на нематеріальну сутність інформації, а також на її властивості, можна погодитись із твердженням Л. К. Терещенко, що правовий режим інформації має кілька складових, зокрема «цільове призначення, об'єкт правового регулювання, правовий стан суб'єктів правового режиму та комплекс способів правового регулювання і засобів юридичного впливу» [1, с. 22].

Враховуючи, що категорія «інформація», яка використовується в міжнародному і національному праві, має однакові властивості і характеристики, вважаємо, що складові міжнародно-правового та національно-правового режиму інформації є схожими. Тож, з урахуванням особливостей міжнародного права, можна зазначити наступне.

Суб'єктами міжнародно-правового режиму інформації виступають суб'єкти міжнародного права – держави і міжнародні організації. Вони здійснюють усі види інформаційної діяльності, які необхідні для їх функціонування і безпосередньо зацікавлені як у поширенні інформації, так і у обмеженні поширення інформації певного змісту. Незва-

жаючи на різні концептуальні підходи у питанні щодо використання інформації у міжнародних відносинах, саме вони визначають загальні положення міжнародно-правового режиму інформації.

Об'єктом правового регулювання, щодо якого встановлюються різні види міжнародно-правового режиму, – є інформація.

Комплекс способів міжнародно-правового регулювання становить основний елемент правового режиму, до складу якого відносять заборону, дозвіл і припис. В доктрині міжнародного права ці способи правового регулювання визначаються наступним чином:

- 1) *заборона*, тобто покладення обов'язків утримуватися від здійснення певного роду дій;
- 2) *дозвіл*, тобто надання права на самостійні активні дії;
- 3) *припис*, тобто покладення обов'язку до активної дії» [2, с. 39].

Зазначені способи застосовуються для встановлення і підтримання міжнародно-правового режиму інформації і закріплюються в правових нормах.

При цьому, варто погодитись із думкою Л.К. Терещенко про те, що «різниця конкретних правових режимів інформації виражається в наявності більшої чи меншої кількості заборон і зобов'язань, пільг і дозволів, в їхньому різному поєднанні. Правовий режим інформації дозволяє обрати оптимальне поєднання правових засобів для досягнення поставлених задач, які забезпечують врахування специфіки і особливий характер груп суспільних відносин, створення особливих підходів до їхнього регулювання» [1, с. 21].

Варто додати, що при визначенні правових можливостей отримання необхідної інформації та її поширення можливим є і комбінація способів, які використовуються з метою встановлення окремих видів міжнародно-правового режиму інформації. При цьому, «можливість різноманітного сполучення правових засобів дозволяє формувати правові режими, що найбільш відповідають поставленим завданням і конкретному виду інформації» [1, с. 21]. Так, Б. І. Кучер слушно зауважує, що «правове регулювання складається з різних комбінацій зазначених способів, які пов'язані з видами правовідносин: *активного типу*, якщо в їхній основі лежать зобов'язуючі правові норми, які містять припис, як спосіб правового регулювання і *пасивного типу*, якщо в основі лежать забороняючі правові норми, що містять заборону як спосіб правового регулювання або правочинні правові норми, які містять дозвіл, як спосіб правового регулювання. Таким чином, спосіб правового регулювання є певним стимулятором у виборі необхідного при конкретних умовах варіанту поведінки сторонами, яким адресована дана правова норма» [2, с. 40]. Це зауваження у повному обсязі відноситься до міжнародних інформаційних відносин, оскільки усі способи правового регулювання знайшли відображення в положеннях міжнародних угод, які визначають умови використання інформації у міжнародних відносинах.

Вважаємо, що доцільно визначити і умови використання інформації у міжнародних відносинах, враховуючи на те, що *цільове призначення міжнародно-правового режиму інформації* полягає в упорядкуванні використання інформації у міжнародних відносинах.

Використання способів міжнародно-правового регулювання (дозволу, заборони і припису) може відбуватися у кількох випадках, які полягають у визначенні як *міри доступності до певної інформації*, так і у *визначеності міри можливого поширення певної інформації*.

Норми, що встановлюють міжнародно-правовий режим інформації містяться у двосторонніх і багатосторонніх угодах, що укладаються державами і міжнародними організаціями. Вони, зазвичай, можуть містити як *умови доступу* до інформації, так і *умови поширення* інформації. Наприклад, положеннями міжнародних угод можуть встановлю-

ватися: вільний доступ до інформації, обмежений доступ до інформації, вільне поширення інформації, обмежене поширення інформації, заборони на поширення певної інформації.

Відповідно, формами міжнародно-правового режиму інформації виступають: а) доступ до інформації і б) поширення інформації. Вважаємо, що в такому складі міжнародно-правовий режим інформації найбільше відповідає потребам суб'єктів міжнародного права при здійсненні ними спеціальних видів міжнародної інформаційної діяльності.

Доступ до інформації, як один з видів міжнародно-правового режиму інформації, є одним із недосліджених питань в доктрині міжнародного права.

Окремі автори, аналізуючи питання правового режиму інформації, звертають увагу на те, що у правовій літературі, присвяченій питанням інформації, зміст правового режиму інформації зводиться у основному до режиму доступу. Так, Л. К. Терещенко зазначає, що «доступ – одна з найважливіших характеристик правового режиму інформації, можливо, навіть цьому режим ототожнюється із доступом і обмежується ним» [1, с. 24]. Цю думку доповнює О. О. Городов, який наголошує на тому, що при класифікації режимів інформації на підставі їхньої приналежності до режиму вільного чи обмеженого доступу, критеріями класифікації правових режимів «виступають міра важливості і міра доступності до тих чи інших відомостей» [3, с. 56-57].

Уточнюючи позицію в цьому питанні варто зазначити, що в угодах між суб'єктами міжнародного права закріплюються різні види доступу до інформації, зокрема: а) вільний доступ до інформації, б) обмежений доступ до інформації.

Разом з тим, погоджуючись із зазначеними авторами у питанні щодо важливості правового регулювання доступу до інформації, не можна не зауважити, що це не єдина форма міжнародно-правового режиму інформації. Вартим уваги залишається і така його форма, як поширення інформації. Відповідно, комплекс способів міжнародно-правового регулювання – заборона, дозвіл і припис може застосовуватися і до поширення інформації.

Справа в тім, що в міжнародних відносинах існують правові обмеження щодо поширення інформації. Вони стосуються як інформації певного змісту, так і умов, коли інформація не може бути поширена. Вважаємо, що ці, визначені міжнародними угодами обмеження, теж є результатом встановлення і спільної реалізації суб'єктами міжнародного права режиму інформації.

В якості прикладу *заборони на поширення певної інформації* можна навести положення низки міжнародних угод про заборону пропаганди війни (ст. 2 Міжнародна конвенція про використання радіомовлення в інтересах миру 1936 року, (далі – Міжнародна конвенція 1936 року) [4], (ст. 20 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права 1966 року) [5], підбурення населення іноземної держави та втручання у внутрішні справи держав (ст. 1 Міжнародної конвенції 1936 року) [4], поширення неправдивої та перекрученої інформації (ст. 2 Міжнародної конвенції 1936 року) [4], закликів до повалення існуючого ладу та уряду (ст. 1 Міжнародної конвенції 1936 року), пропаганди геноциду (ст. 3 Конвенції про попередження злочину геноциду та покаранні за нього 1948 року) [6], расової дискримінації (ст. 4 Міжнародної конвенції про ліквідацію усіх форм расової дискримінації 1966 року) [7] тощо.

В той же час, обмеження щодо випадків, коли певна інформація не може бути поширена зводяться до наступного. Свобода поширювати інформацію незалежно від державних кордонів, усно, письмово, за допомогою друку або художніх форм вираження чи іншим способом на свій вибір накладає особливі обов'язки і особливу відповідальність. Вона може бути обмежена і викликана необхідністю: поважання прав і репутації інших осіб; охорони державної безпеки, громадського порядку, здоров'я чи моральності населення (п. 2, п. 3.ст. 19 Пакту про громадянські і політичні права 1966 року) [5].

Разом з тим, варто наголосити і на інших способах, які заохочують поширення інформації певного змісту.

В якості прикладу *дозволу*, як надання права на самостійні активні дії щодо поширення інформації, можна навести положення низки міжнародних угод про поширення екологічної інформації (Конвенція про доступ до інформації, участі громадськості в процесі прийняття рішень і доступі до правосуддя з питань, що стосуються навколишнього середовища 1998 року (далі – Конвенція 1998 року) [8], Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному аспекті 1991 року (далі – Конвенція 1991 року) [9], Конвенція про транскордонний вплив промислових аварій 1992 року (далі – Конвенція 1992 року) [10].

В якості прикладу *притису*, як обов'язку до активного поширення інформації, можна зазначити зобов'язання держав щодо взаємного поширення «радіомовних матеріалів, що мають метою найкраще ознайомлення з цивілізацією та умовами життя держав, а також з найважливішими аспектами розвитку їхніх відносин з іншими народами і вкладом у справу миру» (ст. 5 Міжнародної конвенції 1936 року) [4].

В такий спосіб використовується другий з видів міжнародно-правового режиму інформації.

Варто наголосити, що міжнародно-правове регулювання режиму інформації, зокрема питань доступу і поширення інформації, здійснюється, на нашу думку, з урахуванням наступного:

по-перше, інформаційну діяльність здійснюють усі держави, незважаючи на різні рівні розвитку («цифрової нерівності»); активна інформаційна діяльність притаманна і іншому суб'єкту міжнародного права – міжнародним організаціям;

по-друге, зміст інформації, як і характер використання інформаційно-комунікаційних технологій, є настільки різним, що формулювання основ їхнього правового регулювання, крім використання основних принципів міжнародного права, є складною, але здійсненою задачею;

по-третьє, міжнародні інформаційні відносини не можуть ґрунтуватися на припущенні, що основними видами міжнародної інформаційної діяльності є виключно збір, отримання і поширення інформації (ст. 19 Всесвітньої декларації прав людини 1948 року) [11], (ст. 19 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права 1966 року) [5]. У певних випадках велике значення мають такі види як обмін, надання, зберігання інформації (п. 2 ст. 5 Конвенції 1998 року) [8], (п. 7 ст.3., п. 26 ст.11 Конвенції 1991 року) [9], п. 1 ст. 2, ст. 3, ст. 15 Конвенції 1992 року) [10]; усі вони використовуються суб'єктами міжнародного права і мають нормативне регулювання;

по-четверте, для окремих видів інформаційної діяльності суб'єктів міжнародного права характерною є конкретизація виду міжнародно-правового режиму інформації, оскільки кожен з них має свої особливості, що впливають з його природи;

по-п'яте, договори, норми яких передбачають встановлення певного виду міжнародно-правового режиму інформації, передбачають їхнє застосування не тільки між сторонами, а і по відношенню до третіх сторін;

по-шосте, зміст видів міжнародно-правових режимів інформації визначається їхнім цільовим призначенням, особливостями видів міжнародної інформаційної діяльності суб'єктів та змістом інформації.

Разом з тим, беззаперечним є те, що регулювання міжнародно-правового режиму інформації між суб'єктами міжнародного права повинно здійснюватися при дотриманні договірними сторонами таких принципів сучасного міжнародного права, як принцип

суверенної рівності держав, принцип заборони застосування сили або загрози силою, принцип територіальної цілісності держав, принцип невтручання, принцип мирного врегулювання спорів, принцип співробітництва, принцип добросовісного виконання міжнародних зобов'язань. Варто зазначити, що основні принципи міжнародного права припускають договірну конкретизацію міжнародно-правового режиму інформації на основі взаємного співробітництва держав.

Висновки. Таким чином, можна зазначити, що міжнародно-правовий режим інформації характеризується наступним:

- встановлюється суб'єктами міжнародного права виключно на договірній основі;
- спрямовується на реалізацію інтересів суб'єктів міжнародного права – держав і міжнародних організацій;
- основним елементом міжнародно-правового режиму інформації виступають способи міжнародно-правового регулювання – заборона, дозвіл і припис;
- зміст міжнародно-правового режиму інформації деталізується в конкретній нормі міжнародного права у вигляді моделі певної поведінки, яка реалізується шляхом дії або утримання від дії і застосовується тільки у відношенні інформації, яку визначають суб'єкти міжнародного права;
- встановлення міжнародно-правового режиму інформації залежить від змісту інформації;
- видами міжнародно-правового режиму інформації є «доступ до інформації» і «поширення» інформації»;
- встановлення міжнародно-правового режиму інформації впливає на міжнародну інформаційну діяльність суб'єктів міжнародного права.

Крім того, на нашу думку актуальними і перспективними можуть бути дослідження впливу міжнародно-правового режиму інформації на конкретні види міжнародної інформаційної діяльності суб'єктів міжнародного права.

Список використаної літератури

1. Терещенко Л. К. К вопросу о правовом режиме информации // Информационное право. – 2008. – №1 (12) – С. 20-27.
2. Кучер Б. И. Международный экономический порядок (Вопросы правового регулирования международных экономических отношений) / Б. И. Кучер. – К. : Вища шк. Головное изд-во, 1988. – 228 с.
3. Городов О. А. Информационное право / О. А. Городов. – М. : Проспект, 2009. – 256 с.
4. Міжнародна конвенція про використання радіомовлення в інтересах миру 1936 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_229.
5. Международный пакт о гражданских и политических правах 1966 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/pact-con.shtml.
6. Конвенция о предупреждении преступления геноцида и наказании за него 1948 года [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/genocide.shtml.
7. Міжнародна конвенція про ліквідацію усіх форм расової дискримінації 1966 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_105/.
8. Конвенция о доступе к информации, участии общественности в процессе принятия решений и доступе к правосудию по вопросам, касающимся окружающей среды 1998

- года [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/orhus.shtml.
9. Конвенція об оцінці впливу на навколишнє середовище в трансграничному контексті 1991 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/env_assessment.shtml.
 10. Конвенція про трансграничний вплив промислових аварій 1992 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/pdf/industrial_accidents.pdf.
 11. Всеобщая декларация прав человека 1948 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/declhr.shtml.

THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF CONTEMPORARY INTERNATIONAL LEGAL REGIME INFORMATION

Zabara I. M.

PhD in Law, associate professor, Institute of International Relations of Kyiv National Taras Shevchenko University.

Abstract. *Among the legal categories used to characterize international information relations, stands and holds a special place international legal regime for information. The need to install it due to the need to take account of interests and subjects of international law in the use of information in international relations.*

The legal regime of information consists of several components: the subjects of the legal regime, the object of legal regulation, complex ways and means of regulation of the legal impact and purpose.

The subjects of the international legal regime of information are the subjects of international law – states and international organizations. They carry all kinds of information activities that are necessary for their operation and as directly interested in the dissemination of information, and limit the dissemination of information in a certain sense. The object of the regulation for which establish different types of international legal regime is information. A complex methods of international law is the main element of the legal regime, to which belong the ban, and authorized prescription. These methods are used to establish and maintain an international legal regime media and fixed in the law. Using the methods of international legal regulation (permits, prohibitions and regulations) may occur in some cases that is determining how to measure the availability of certain information, and in the degree of certainty possible dissemination of certain information. Purpose of the international legal regime ordering information is of use in international relations.

The forms of an international legal regime of information are: access to information and dissemination of information. In this part of the author's opinion, the international legal regime of information most relevant to the needs of the subjects of international law in the exercise of specific types of international information activities.

Key words: *information, the international information relations, international legal regulation, the international legal regime, types of treatment, access to information, dissemination of information, international legal regulation.*

References

1. Tereshenco L. K. K voprosy o pravovom regime informazii // Informazionnoe pravo. – 2008. – № 1 (12) – S. 20-27.
2. Kucher B. I. Mezhdunarodniy ekonomicheskiy pravoporiadok (Voprosi pravovogo regulirovaniya meshdynarodnih ekonomicheskikh otnosheniy) / B. I. Kucher. – K. : Visha sh. Golovnoe izd-vo, 1988. – 228 c.

3. Gorodov O. A. Informazionnoe pravo. / O. A. Gorodov. M. : Prospect, 2009. – 256 с.
4. Mezhdunarodna konvenzia pro vicoristannia radiomovlennia v interesah miru 1936 roku [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_229.
5. Mezhdunarodniy pakt o grazhdanskih i politicheskikh pravah 1966 goda [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/pactecon.shtml.
6. Konvenzia opreduprezhdenii prestupleniy genozida i nakazanii za nego 1948 goda [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/genocide.shtml.
7. Mezhdunarodna konvencija pro likvidaziu usih form rasovoi diskriminazii 1966 roku [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_105.
8. Konvenzia odostupe k informazii, uchastii obschestvenosti v processe priniatija resheniy i dostupe k pravosudiyu po voprosam, kasauschimsia okruzhayushey sredi 1998 goda [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/orhus.shtml.
9. Konvenzia ob ozenke vozdeystvija na okrushayuschuyu sredy v transgranichnom aspect 1991 goda [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/env_assessment.shtml
10. Konvenzia o transgranichnom vozdeystvii promishlennih avariyi 1992 goda [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/pdf/industrial_accidents.pdf.
11. Vseobschaja deklarazija prav cheloveka 1948 goda [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/declhr.shtml.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СОВРЕМЕННОГО МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕЖИМА ИНФОРМАЦИИ

Забара І. М.

Кандидат юридических наук, доцент кафедры международного права Института международных отношений Киевского национального университета имени Тараса Шевченко.

Аннотация. Среди правовых категорий, которые используются для характеристики международных информационных отношений, выделяется и занимает особое место международно-правовой режим информации. Необходимость его установления вызвана потребностью учета и обеспечения интересов субъектов международного права в вопросах использования информации международных отношениях.

Правовой режим информации состоит из нескольких составляющих: субъектов правового режима, объекта правового регулирования, комплекса способов правового регулирования и средств юридического влияния, а также целевого назначения.

Субъектами международно-правового режима информации выступают субъекты международного права – государства и международные организации. Они осуществляют все виды информационной деятельности, которые необходимы для их функционирования и непосредственно заинтересованы как в распространении информации, так и в ограничении распространения информации определенного содержания. Объектом правового регулирования, относительно которого устанавливаются разные виды международно-правового режима, является информация. Комплекс способов международно-правового регулирования является основным элементом правового режима, в состав которого входят запрет, разрешение и предписание. Указанные способы применяются для установления и поддержки международно-правового режима информации и закрепляются в правовых нормах. Использование способов международно-правового регулирования (запрет, разрешение и предписание) может происходить в нескольких случаях, которые состоят как в определении меры доступности к определенной информации, так и у определении меры возможного распространения определенной информации. Целевое назначение международно-правового режима информации состоит в упорядочении использования информации в международных отношениях.

Формами международно-правового режима информации выступают доступ к информации и распространение информации. В таком составе, по мнению автора, меж-

дународно-правовой режим информации наиболее соответствует потребностям субъектов международного права при осуществлении ими специальных видов международной информационной деятельности.

Ключевые слова: *информация, международные информационные отношения, международно-правовое регулирование, международно-правовой режим, виды режима, доступ к информации, распространение информации, международно-правовое регулирование.*